

REGULAMIN OGÓLNY

XXVI EDYCJI OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU „POZNAJEMY PARKI KRAJOBRAZOWE POLSKI”

hasło tegorocznej edycji: „Woda w przyrodzie”
rok szkolny 2026/2027

I. ORGANIZATORZY

1. Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski
2. Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, Suwalski Park Krajobrazowy i Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi – Koordynator Ogólnopolski, koordynujący całość konkursu i organizujący jego część ogólnopolską (finał).
3. Parki krajobrazowe i Zespoły Parków Krajobrazowych organizujące część wojewódzką konkursu i jego poszczególne etapy.

II. CELE KONKURSU

1. Zdobywanie i pogłębianie wiedzy na temat parków krajobrazowych Polski.
2. Poznanie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych konkretnych parków krajobrazowych Polski.
3. Poszerzenie wiadomości z zakresu ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska.
4. Rozumienie i prawidłowe posługiwanie się pojęciami ekologicznymi.
5. Zrozumienie zależności zachodzących pomiędzy organizmami w ekosystemach.
6. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania gatunków roślin i zwierząt.
7. Nabywanie umiejętności posługiwania się kluczem do oznaczania gatunków.
8. Rozwijanie umiejętności interpretowania mapy.
9. Pobudzenie zainteresowania światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.
10. Rozbudzenie i pogłębienie zamiłowania oraz szacunku dla przyrody.
11. Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego w najbliższym otoczeniu.
12. Wyłanianie talentów oraz rozbudzanie ciekawości poznawczej i twórczej uczniów.
13. Integracja uczniów oraz pomoc w nawiązaniu nowych znajomości z osobami o podobnych zainteresowaniach.
14. Wymiana doświadczeń między szkołami i służbami parków krajobrazowych.

III. WARUNKI UCZESTNICTWA

1. W konkursie mogą wziąć udział uczniowie klas V, VI, VII i VIII szkół podstawowych z gmin, na terenie których położony jest park krajobrazowy lub jego otulina, z wyjątkiem miast wojewódzkich, chyba, że leży ono w granicy parku krajobrazowego.
2. Szkoły z gmin, na terenie których znajduje się więcej niż jeden park krajobrazowy lub jego otulina, mogą reprezentować tylko jeden z nich. Decyzję co do tego, który park krajobrazowy będzie przez daną szkołę reprezentowany podejmuje Koordynator Wojewódzki.
3. Udział w konkursie Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski jest bezpłatny.

IV. ZGŁOSZENIA SZKÓŁ DO KONKURSU

1. W celu przystąpienia do konkursu należy zgłosić szkołę do konkursu.
2. Zgłoszeń należy dokonywać w terminach oraz na adresy zamieszczone w osobnych Regulaminach dla poszczególnych województw. Zgłoszenia przyjmowane są przez właściwego dla danego parku krajobrazowego Koordynatora Parkowego lub właściwego dla danego województwa Koordynatora Wojewódzkiego.
3. Szkoła/drużyna już na etapie zgłaszania zostaje przyporządkowana do konkretnego parku krajobrazowego (zespołu parków krajobrazowych) i województwa. Z jednej szkoły do konkursu można zgłosić tylko jedną (3-osobową) drużynę.
4. Nauczyciel wyznaczony do prowadzenia uczniów w konkursie staje się jednocześnie Koordynatorem Szkolnym konkursu. Koordynatorem Szkolnym może być tylko jeden nauczyciel.

V. OPIS I PRZEBIEG KONKURSU

1. Konkurs składa się z dwóch głównych części: wojewódzkiej oraz ogólnopolskiej (finału).
2. Na etapach od szkolnego do ogólnopolskiego każdy uczeń rozwiązuje test indywidualnie, a o zwycięstwie drużyny decyduje suma punktów uzyskanych przez wszystkich uczestników.

➤ CZĘŚĆ WOJEWÓDZKA

Za część wojewódzką konkursu w poszczególnych województwach odpowiedzialni są ich Koordynatorzy Wojewódzcy.

Celem części wojewódzkiej jest wyłonienie po jednej 3-osobowej drużynie z każdego województwa, która będzie reprezentowała dane województwo na etapie ogólnopolskim.

Wojewódzka część konkursu - etapy:

1 etap: **SZKOLNY**

Na tym etapie współzawodniczą ze sobą uczniowie w obrębie danej szkoły (do wzięcia udziału w tym etapie zachęcamy całe klasy).

Cel – wyłonienie drużyny, która reprezentować będzie szkołę w dalszych etapach konkursu.

W skład wyłonionej w etapie szkolnym drużyny wchodzi 3 osoby z danej szkoły, które uzyskały największą liczbę punktów w eliminacjach szkolnych. W przypadku nieobecności jakiegoś uczestnika na którymkolwiek z późniejszych etapów konkursu, w skład drużyny wchodzi uczeń, który na etapie szkolnym zajął kolejne miejsce. Koordynator Szkolny ma obowiązek informowania Koordynatora Parkowego lub Wojewódzkiego o każdym przypadku zmiany składu drużyny wraz z podaniem powodu tej zmiany.

Etap szkolny przeprowadzają nauczyciele w swoich szkołach.

Testy oraz karta odpowiedzi do I etapu wysłane zostaną przez Koordynatorów Parkowych mailem (na podany w zgłoszeniu adres e-mail) do nauczyciela, który przeprowadzi ww. etap wśród uczniów. W terminie 7 dni po odbyciu się tego etapu Koordynator Szkolny przesyła protokół z przeprowadzenia etapu szkolnego na adres Koordynatora Parkowego / Wojewódzkiego.

2 etap: **GMINNY**

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego nie ma tego etapu.

3 etap: **PARKOWY**

Na tym etapie współzawodniczą ze sobą szkoły (drużyny) w obrębie danego parku krajobrazowego.

Cel: wyłonienie najlepszej drużyny lub kilku najlepszych drużyn z danego parku krajobrazowego, przechodzących do etapu wojewódzkiego.

Wyłonienie po kilka drużyn z danego parku krajobrazowego ma szczególne uzasadnienie w przypadku województw z małą ilością parków krajobrazowych lub w przypadku miejsc ex aequo, gdy nie jest przewidziana dogrywka. Liczba szkół, która przechodzi dalej określona zostanie w osobnym regulaminie dla poszczególnych województw.

4 etap: **WOJEWÓDZKI**

Na tym etapie rywalizują ze sobą szkoły reprezentujące poszczególne parki krajobrazowe w danym województwie.

Cel – wyłonienie jednej najlepszej szkoły / drużyny z danego województwa, która przejdzie do etapu ogólnopolskiego (finału).

Koordynatorzy Szkolni zostaną poinformowani przez Koordynatorów Wojewódzkich, drogą mailową, o miejscu i godzinie oraz formie przeprowadzenia etapu wojewódzkiego, nie później niż 2 tygodnie przed planowaną datą tego etapu.

➤ **CZĘŚĆ OGÓLNOPOLSKA - FINAŁ**

Finał ogólnopolski przeprowadzony zostanie w województwie podlaskim, a odpowiedzialnym, za jego przebieg będzie Koordynator Ogólnopolski konkursu-Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, Suwalski Park Krajobrazowy i Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi.

W finale będzie rywalizować między sobą 16 szkół, które zwyciężyły w finałach wojewódzkich (jedna szkoła z jednego województwa).

Szczegółowy Regulamin finału zostanie przekazany przez Koordynatora Ogólnopolskiego Koordynatorom Szkolnym (opiekunom laureatów wojewódzkich) po wyłonieniu finalistów z etapów wojewódzkich.

VI. WYMAGANIA I OCENIANIE

Etap **SZKOLNY**

Test składający się z 15 pytań jednokrotnego wyboru:

- 10 pytań „ogólnych”, dotyczących:
 - wiedzy związanej z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie”; materiały do nauki – podręczniki szkolne do przyrody, biologii i geografii– rozdziały dotyczące środowiska wodnego, ekosystemów wodnych oraz organizmów żyjących w wodzie i z nią związanych.
 - 5 pytań „parkowych”- dotyczących parków krajobrazowych z danego województwa; materiały do nauki podane zostaną przez Koordynatorów Wojewódzkich.

Etap **PARKOWY**

1) Test składający się z 25 pytań jednokrotnego wyboru:

- **15 pytań „ogólnych”,** dotyczących:
 - ⇒ wiedzy z zakresu podstawy programowej przyrody, biologii i geografii, dla klas IV- VIII szkoły podstawowej związanej głównie z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie”; materiały – podręczniki szkolne
 - ⇒ wiedzy związanej z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie” zawartej w specjalnie przygotowanych materiałach do nauki, w tzw. REPETYTORIUM umieszczonym na stronie www.parkikrajobrazowe.pl.
- **10 pytań „parkowych”** – dotyczących parków krajobrazowych z danego województwa. Materiały do nauki do pytań parkowych podane zostaną przez Koordynatorów Wojewódzkich w Regulaminach szczegółowych dla konkretnych województw.

Etap **WOJEWÓDZKI**

1) Test składający się z 25 pytań

- **15 pytań „ogólnych”,** dotyczących:
 - ⇒ wiedzy z zakresu podstawy programowej przyrody, biologii i geografii, dla klas IV- VIII szkoły podstawowej związanej głównie z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie”; materiały – podręczniki szkolne
 - ⇒ wiedzy związanej z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie” zawartej w specjalnie przygotowanych materiałach do nauki, w tzw. REPETYTORIUM umieszczonym na stronie www.parkikrajobrazowe.pl.
- **10 pytań „parkowych”** – dotyczących parków krajobrazowych z danego województwa. Materiały do nauki do pytań parkowych podane zostaną przez Koordynatorów Wojewódzkich w Regulaminach szczegółowych dla konkretnych województw.

Pytania na etapie wojewódzkim mogą być jedno- i wielokrotnego wyboru, na dobieranie, przyporządkowanie, itp.:

2) Rozpoznawanie 20 z 60 wybranych gatunków roślin i zwierząt.

Lista gatunków zostanie zamieszczona na stronie www.parkikrajobrazowe.pl **do 5 lutego 2027 r.** Zdjęcia uczestnicy zobowiązani są odszukać we własnym zakresie. Obowiązują pełne polskie nazwy gatunku, bez nazw łacińskich.

Organizator dopuszcza możliwość przeprowadzenia etapu wojewódzkiego w formie gry terenowej.

Etap **OGÓLNOPOLSKI** (finał konkursu)

1) Test składający się z 25 pytań:

- **10 pytań „ogólnych”,** dotyczących:
 - ⇒ wiedzy z zakresu podstawy programowej przyrody, biologii i geografii, dla klas IV- VIII szkoły podstawowej związanej głównie z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w przyrodzie”; materiały – podręczniki szkolne
 - ⇒ wiedzy związanej z tegorocznym hasłem konkursu, tj. „Woda w Przyrodzie” zawartej w specjalnie przygotowanych materiałach do nauki, w tzw. REPETYTORIUM umieszczonym na stronie www.parkikrajobrazowe.pl.

- 15 pytań „parkowych” – dotyczących wybranych 16 parków krajobrazowych Polski.
Materiały do nauki zamieszczone zostaną w tzw. KOMPENDIUM na stronie:
www.parkikrajobrazowe.pl.
Pytania na etapie ogólnopolskim mogą być jedno- i wielokrotnego wyboru, na dobieranie, przyporządkowanie, itp.
- 2) Rozpoznawanie 30 z 60 wybranych gatunków roślin i zwierząt – po zdjęciach, tropach, śladach, odgłosach, specyficznym zachowaniu, cechach charakterystycznych, etc. Niektóre z tych elementów mogą być sprawdzane na etapie zadania wspólnego (gry terenowej).
Obowiązywać będzie ta sama lista gatunków co na etapie wojewódzkim. Uczestnicy sami zobowiązani są do odszukania materiałów ułatwiających rozpoznanie gatunków z listy. Obowiązują pełne polskie nazwy gatunku, bez nazw łacińskich.
- 3) Zadania wspólne w formie gry terenowej, podczas której będzie sprawdzana wiedza (zawarta w wymienionych wyżej materiałach do nauki) oraz umiejętności związane z: posługiwaniem się mapą i kompasem, obliczaniem odległości, rozpoznawaniem gatunków, itp.
Gra terenowa zostanie przeprowadzona w terenie, na odcinku ok. 2–3 km.

Szczegółowy Regulamin etapu ogólnopolskiego zostanie przekazany w późniejszym terminie Koordynatorom Szkolnym drużyn, które zakwalifikują się do finału.

PUNKTACJA

Za odpowiedź na każde pytanie zamknięte będzie można otrzymać 1 pkt.

Za odpowiedź na pytanie rozbudowane np. wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, na dobieranie, uzupełnianie będzie można otrzymać maksymalnie 4 pkt.

Za rozpoznanie gatunku będzie można otrzymać 1 pkt.

VII. NAGRODY

W etapach od szkolnego do parkowego nagrody dla zwycięzców drużynowych lub indywidualnych mogą przygotować we własnym zakresie szkoły, gminy lub Koordynatorzy Wojewódzcy za pośrednictwem Koordynatorów Parkowych.

Na etapie wojewódzkim nagrody zapewniają Organizatorzy Wojewódzcy.

Na etapie ogólnopolskim za przygotowanie nagród drużynowych i indywidualnych odpowiedzialni są Organizatorzy Wojewódzcy (nagrody za udział) i Organizator Ogólnopolski konkursu (nagrody dla miejsc I–III).

Członkowie drużyn, które na etapie ogólnopolskim konkursu Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski zajęły miejsca I–VI otrzymują tytuł laureata konkursu Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski.

VIII. OBOWIĄZKI ORGANIZATORA KONKURSU

Do obowiązków organizatora konkursu w poszczególnych województwach (Koordynatorów Wojewódzkich) należy:

1. Przygotowanie testów (pytań ogólnych i parkowych) wraz z kluczem odpowiedzi.
2. Poinformowanie o konkursie Dyrektorów szkół podstawowych, uprawnionych do wzięcia udziału w konkursie. Przesłanie regulaminów wraz załącznikami (w tym kartą zgłoszeń).
3. Udzielanie w odpowiednim czasie rzetelnych informacji zgłoszonym szkołom na temat konkursu i jego przebiegu.

4. Organizacja oraz czuwanie nad prawidłowym przebiegiem każdego z etapów konkursu, w tym ustalenie daty, godziny i miejsca przeprowadzenia poszczególnych etapów na terenie swojego województwa.

IX. TERMINY POSZCZEGÓLNYCH ETAPÓW

- ⇒ **Etap SZKOLNY:** 10 grudnia 2026 r. na terenie szkół
- ⇒ **Etap GMINNY:** nie odbywa się
- ⇒ **Etap PARKOWY:** 28 stycznia 2027 r. w Parku Krajobrazowym Puszczy Rominckiej
- ⇒ **Etap WOJEWÓDZKI:** 22-23 kwietnia 2027 r. w Parku Krajobrazowym Puszczy Rominckiej
- ⇒ **Etap OGÓLNOPOLSKI:** 7-10 czerwca 2027 r. w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej

X. MATERIAŁY DO NAUKI

Wiedza podstawowa:

1. Podręczniki do przyrody i biologii, kl. IV-VIII – informacje dotyczące wody, środowisk wodnych i mokradeł oraz organizmów żyjących w wodach słodkich i słonych (m.in. rzek, jezior, stawów, mokradeł i Morza Bałtyckiego), ich przystosowań do życia oraz wzajemnych zależności.
2. Podręczniki do biologii, kl. VIII – informacje dotyczące ekologii (środowisko życia, populacja, ekosystem, zależności między organizmami, sieci pokarmowe, obieg materii i przepływ energii) oraz ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.
3. Podręczniki do geografii, kl. V-VIII – informacje dotyczące wód na Ziemi, obiegu wody w przyrodzie, wód powierzchniowych i podziemnych, krajobrazów związanych z wodą (rzeki, jeziora, pojezierza, wybrzeże Bałtyku), głównych rzek i jezior Polski oraz znaczenia wody w kształtowaniu krajobrazu.

Wiedza szczegółowa:

1. REPETYTORIUM – materiały do nauki do pytań ogólnych związane z tegorocznym hasłem konkursu, zamieszczone zostaną na stronie www.parkikrajobrazowe.pl w zakładce Konkursy/Repetytorium do 8 stycznia 2027 r. Materiały te przygotowane zostaną przez Organizatora Ogólnopolskiego i Koordynatorów Wojewódzkich konkursu.
2. Ogólne informacje o parkach krajobrazowych do pytań parkowych wszystkich etapów konkursu, zostaną zamieszczone na stronie internetowej Organizatora w zakładce Parki Krajobrazowe <https://parkikrajobrazowe.pl/pk/>.
3. Broszury, informatory, książki, gry i inne materiały edukacyjne dotyczące parków krajobrazowych, wymienione w Regulaminach szczegółowych dla poszczególnych województw – materiały do nauki do pytań parkowych etapów od szkolnego do wojewódzkiego. Nie obowiązują na finale, zamiast z nich uczestnicy finału uczą się z KOMPENDIUM (patrz punkt 8).
4. Przewodniki do oznaczania / rozpoznawania gatunków roślin i zwierząt.

Wiedza dodatkowa na etap ogólnopolski (finał):

5. KOMPENDIUM – materiały do nauki do pytań parkowych, obowiązujące wyłącznie na finale konkursu; zamieszczone na stronie www.parkikrajobrazowe.pl. Materiały przygotowane przez Organizatora Ogólnopolskiego i Koordynatorów Wojewódzkich konkursu.
6. Podręczniki do geografii, kl. V – informacje dotyczące mapy i kl. VI – współrzędnych geograficznych.

XI. INNE USTALENIA

1. Organizator zastrzega sobie prawo wprowadzenia niewielkich zmian w niniejszym Regulaminie Ogólnym konkursu.

2. Koordynatorzy Wojewódzcy przygotowują dla uczestników w swoich województwach Regulaminy Wojewódzkie konkursu zawierające szczegółowe informacje dotyczące przebiegu części wojewódzkiej konkursu, m.in.: szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych etapów części wojewódzkiej konkursu, konkretnych terminów i miejsc tych etapów, informacji o przetwarzaniu danych osobowych, etc. Regulaminy Wojewódzkie, powinny bazować i być zgodne z niniejszym Regulaminem Ogólnym, mogą się one jednak różnić między sobą niektórymi zapisami. Różnice te wynikają z różnej specyfiki województw i organizacji parków krajobrazowych w tych województwach.
3. Część ogólnopolska konkursu (finał) zostanie szczegółowo opisana przez Organizatora Ogólnopolskiego w osobnym szczegółowym Regulaminie części ogólnopolskiej (finału) konkursu.
4. Organizator może podjąć decyzję o zmianie formy poszczególnych etapów na formę zdalną.
5. Organizator udostępnia testy konkursowe na pisemny wniosek nauczyciela, chyba że Koordynator Wojewódzki zadecyduje inaczej.

XII. INFORMACJE O DANYCH OSOBOWYCH

1. Przetwarzanie danych osobowych – część wojewódzka konkursu:
Informację o przetwarzaniu danych osobowych wraz z klauzulami informacyjnymi przekażą Organizatorzy Wojewódzcy odpowiedzialni za przeprowadzenie części wojewódzkiej konkursu, wraz z jej poszczególnymi etapami – zgodnie z procedurami obowiązującymi w jednostkach.
2. Przetwarzanie danych osobowych – część ogólnopolska konkursu:
Informację o przetwarzaniu danych osobowych wraz z klauzulami informacyjnymi przekaże Organizator Ogólnopolski odpowiedzialny za przeprowadzenie części ogólnopolskiej konkursu.

Dane osobowe będą gromadzone tylko w zakresie, który będzie umożliwił przeprowadzenie poszczególnych części konkursu (wojewódzkiej i ogólnopolskiej) i przekazanie nagród zwycięzcom.